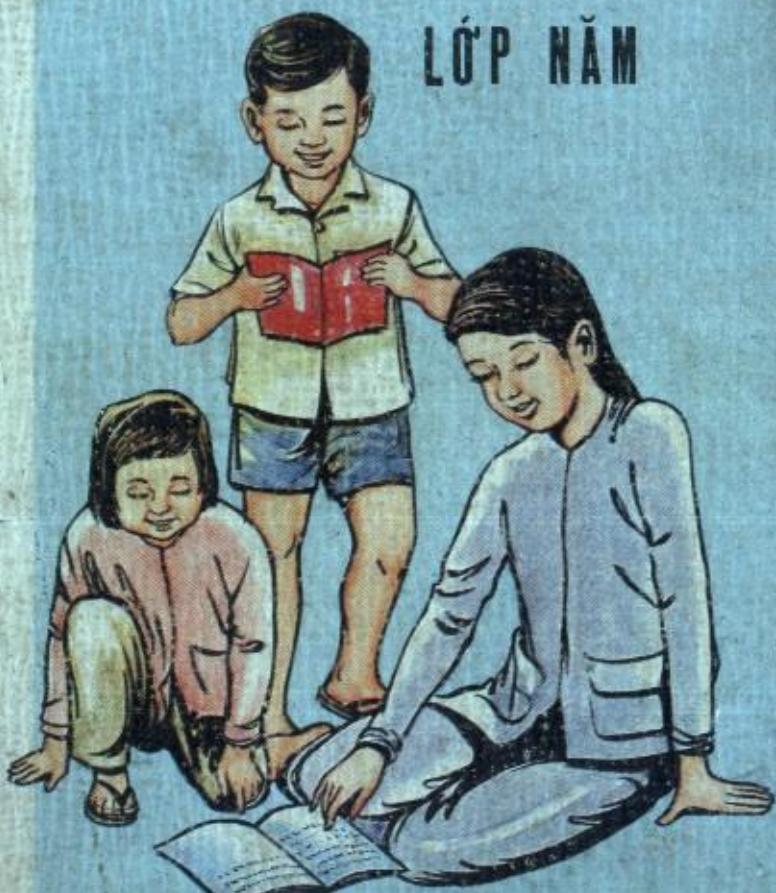

Em học văn

LỚP NĂM

BỘ VĂN-HÓA GIÁO-DỤC
XUẤT BẢN

CH 35N

Nhân-dân Hoa-Kỳ
với sự hợp tác của
Bộ Văn-Hóa Giáo-Dục
Việt-Nam Cộng-Hòa
thân tặng
các Trường Tiểu-học Việt-Nam

Đặng Văn Minh

U.S.A. 1970

RSC69C50000

TỦ SÁCH
NGUYỄN TRỌNG TUẤN
Đản-Tiên-Ấn Túc 20/03/1975

EM HỘ G VĂN

LỚP NĂM

SÁCH TẬP ĐỌC BẬC TIỂU - HỌC
BỘ VĂN-HÓA GIÁO-DỤC XUẤT BẢN
1969

HOA SĨ
Trung-tâm Học liệu Bộ Văn-hóa Giáo-đạo

Ông NGUYỄN VĂN BƯƠNG
Nguyên Giám-Đốc Nhà Tiêu-Học
Ông TRƯỜNG VĂN ĐỨC
Giám-Đốc Nhà Tiêu-Học
Ông LÝ CHÀNH ĐỨC
Giám-Đốc Trung-Tâm Học-Liệu

Sơ-nhảo dưới sự hướng-dẫn của

Ông NGUYỄN VĂN BƯƠNG

Nguyên Giám-Đốc Nhà Tiêu-Học

Ông TRƯỜNG VĂN ĐỨC

Giám-Đốc Nhà Tiêu-Học

Ông LÝ CHÀNH ĐỨC

Giám-Đốc Trung-Tâm Học-Liệu

TRUNG-TÂM HỌC-LIỆU BỘ VĂN-HÓA GIÁO-DỤC

In lần thứ nhất : 1964
In lần thứ hai : 1968
In lần thứ ba : 1969

BẢN BIỂN TẬP

Ông VĂN CÔNG LẦU
Ông LƯU VĂN LÊ
Ông TRẦN TRỌNG PHAN
Ông NGUYỄN BA THỌ
Ông PHẠM VĂN VẸ

Sơ-nhảo

Cô TRẦN THỊ ĐÌNH
Bà NGUYỄN ĐÀNG HẢI
Ông NGUYỄN NGỌC KINH

Ông NGUYỄN HỮU THÀNH

Hoa-sĩ

LỜI GIỚI THIỆU

Quyển EM HỌC VĂN do một nhóm nhà giáo yêu nghề, giấu kinh nghiệm soạn thảo, là một công-trình giáo - huấn kết quả của sự hợp-tác quỷ-báu giữa các nhà giáo Việt - Nam và các chuyên-viên giáo - dục trong Phái - bộ Kinh - Lễ Hoa - kỳ tại Việt - Nam, nhứt là Ông Irwin J. Suloway, thuộc Phái - đoàn Đại học - đường Southern Illinois.

Nhờ sự chăm-sóc về ăn - loài và sự hương-dẫn trong cách trình - bày của Ông Chánh - sự - vụ Sở Học - liệu Bộ Quốc - Gia Giáo - Dục mà quyển EM HỌC VĂN, có một vẻ mỹ - quan không kém sách dạy dỗ lòng ở các nước Âu - Mỹ.

Soạn quyển EM HỌC VĂN, một mặt, các soạn - giả - dựa vào tâm lý nhí đồng, mặt khác, nghiên - cứu các phương - pháp dạy văn trong nước và ngoài nước để phối - hợp phương - pháp đọc nguyên tiếng và phương - pháp đánh vần ; át thích - hợp với tinh - chất ngôn - ngữ và khả - năng học - hỏi của trẻ em Việt - Nam.

Về hình - thức, nhiều tranh và hình vẽ tô màu, hợp với trình - độ và sở thích của tuổi thơ. Lời văn giản - dị, tiếng thông thường, câu ngắn, sát với ngôn - ngữ học - sinh lớp uở lồng. Lời văn dài - lhoai làm cho bài tập đọc thêm linh - động và hình - thù. Mỗi bài học trình - bày vừa đẹp, vừa thích - ứng cho sự áp - dụng phương - pháp hoạt - động.

Về nội-dung, các câu trải, các bài tập đọc đều phản-đánh
cuộc sống vật-chất, tâm-lý và tinh-cảm của đứa trẻ lên sáu,
miêu-tả các hoạt-động tho-đu tại trường học, nơi gia-dinh và
trong xã-hội nhỏ hẹp mà chàng đang sống. Các đề-tài chọn
lựa nhầm mục-dịch để cao大全 - lệc tính, duy-trì đạo-ly cõi-
truyền và huân-phong mĩ-tục, rèn-luyện óc quan-sát, phê-phản
và tinh-thần trách-nhiệm, xây-dựng sự đoàn-kết, nghĩa-bè-bạn,
và linh-tuong-thân, tương-trợ. Các bài tập đọc được soạn
dưới hình-thức câu chuyện kè-mà-nhau-và-tự-chinh là Ti, học-
sinh lớp Năm. Do đó, câu chuyện lúc nào cũng sát với hoàn-
cảnh thực-te.

Tóm-lai, mặc dù là một quyển sách khai-tâm về môn học
Viết-ngữ, EM HỌC VĂN đã được một nhóm nhà giáo-dạy
công-nghiên-cứu và soạn-thảo với sự tham-gia ý-kien của nhiều
chuyên-viên giáo-đục Tôi tin rằng với quyển EM HỌC VĂN,
giáo-chức có một phương-pháp dạy văn mới và các em học-
sinh Việt-Nam có thêm một quyển sách đẹp, hữu- ích và rẻ tiền.

CÁC EM HỌC-SINH THÂN-MẸN

Về nội-dung quyển sách này được in đẹp-de, tranh vẽ và bài
soạn công-phu, khiến các em vui thích ham học.
Các em hãy giữ-gìn nâng-niúu nó:

- Tay các em có sach-sé, các trang sách mới không bị các vết
bẩn của mực, bụi-bám hoặc mồ-hôi.
- Ném-lật mở các trang cho thông-thâ, đừng để sách bị ai giáng-
co làm rách nát hoặc cuốn gốc. Nếu cần đánh dấu trang thì
dùng một miếng giấy cứng nhỏ hoặc một cái tăm sạch ; đừng
gấp nát trang giấy.
- Sách này còn dùng cho các niên-học sau, cho các em đến sau
mượn, vậy các em dùng để ai vẽ gạch bát-ba. Các em đừng
ghi-chú gì vào sách. Nếu cần lâm thì chỉ ghi rất nhẹ tay bằng
bút chì để sau dễ tẩy đi (ví-dụ như trong sách Toán).
- Trong nhà, các em nên có chỗ để sách cho ngắn nắp, đừng
vứt bừa-bãi, cũng đừng ấn nhết bừa đầy cắp khi đi học, mà
phải để cho ngay-ngắn, tuom-tắt, như thế sách mới lâu hỏng.

Giữ sách được sach-sé, nguyên-lành, các em sẽ tự-hào là học-sinh
 ngoan, làm vui lòng thầy, cô, và nhất là tránh được cho các em dùng
sau khỏi bức minh-vì sách bẩn hoặc hư, rách.

LỜI NÓI ĐẦU

Từ trước đèn nay, trong việc dạy vở lòng chữ quốc-ngữ, hai phương-pháp thông-dụng hơn hết là :

- Phương-pháp đánh vần hay « phương-pháp tổng-hợp ».

- Phương-pháp đọc nguyên-tiếng hay « phương-pháp phân-tích ».

Phương-pháp đánh vần : Dạy trẻ học nguyên-âm và phụ-âm trước, rồi với các nguyên-âm và phụ-âm đã biết, trẻ sẽ ráp thành vần, tiếng và câu. Phương-pháp này còn gọi là phương-pháp tổng-hợp, đi từ trừu-tượng đèn cụ-thé, từ cái vô nghĩa, đèn cái có nghĩa (chữ « b » đứng riêng rẽ trứu-tượng và vô nghĩa, tiếng « ba » cụ-thé và có nghĩa). Vì vậy, Phương-pháp tổng-hợp buồn tẻ và kêt-quá chậm.

Phương-pháp đọc nguyên-tiếng : Khởi đầu cho trẻ nhận-xét câu trọn nghĩa rồi giúp trẻ phân-tách lẩn hối ra tiếng, vần và chữ. Phương-pháp này còn gọi là phương-pháp phân-tích, tự-nhiên hơn, đi đúng với tâm-lý trẻ nhưng vì áp-dụng chưa đúng mức nên không đem lại kết-quả mong muôn.

Soạn quyển *EM HỌC VĂN*, chúng tôi phòi-hợp hai phương-pháp phân-tích và tổng-hợp mà chúng tôi tạm gọi là phương-pháp hồn-hợp. Làm việc này, chúng tôi dựa vào quan-niệm mới về giáo-dục, và kinh-nghiệm đã thâu lượm được sau nhiều năm dạy lớp mẫu-giáo và lớp vở lòng.

Quan-niệm đó là :

— Dạy trẻ tập đọc không phải chỉ dạy cho trẻ biết kỹ-thuật cẩn-bản-cần-thiết : « ĐỌC », mà phải giúp trẻ hiểu rõ những tiếng, câu hoặc bài mà chúng đọc. Ngoài ra, lại còn phải cung-cấp cho trẻ một phương-tiện khác để phát-biểu tư-tưởng : « VIẾT ».

— Dạy trẻ tập đọc cũng là lợi-dụng cơ-hội trẻ ham đọc và viết để thúc đẩy các hoạt-động tinh-thần khác như : quan-sát, so-sánh, phân-tích (những hoạt-động tinh-thần có giá-trị ngang hàng với đọc và viết).

Kinh-nghiệm đó là :

— Trẻ em vốn thích đọc những tiếng hoặc câu trọn nghĩa hơn là những chữ rời - rạc, vô - nghĩa (khuyễn-hướng toàn bộ). Từ câu hoặc tiếng, trẻ phân-biệt được các yêu-t้อ câu-thành : Văn và Chữ (khả-năng phân-tích). Rồi sau cùng, nhờ các yêu-t้อ riêng biệt (chữ và văn), trẻ mới ráp lại toàn bộ tiếng và câu (khả-năng tổng-hợp).

— Chữ script là gạch nòi liên giữa chữ in và chữ viết thường. Chữ script đơn-giản, dễ nhớ và dễ viết, vì chi cần gạch đường thẳng và vẽ vòng tròn, điều mà đứa trẻ nào cũng làm được dễ-dàng. Khi đã đọc và viết được chữ script, trẻ sẽ đọc chữ in dễ-dàng cũng như đọc và viết dễ-dàng chữ viết thường.

Do đó, muốn dạy một bài tập đọc theo phương-pháp hồn-hợp, cần thực-hiện ba gai-đoạn chính như sau :

GAI-DOAN I : Chúng tôi gọi là gai-đoạn nhận-xét toàn bộ. Chúng ta cho học-sinh quan-sát, nhận-xét tranh hoặc hình cùng với câu hoặc tiếng tưống-

ứng. Câu hoặc tiếng chọn cho học-sinh quan-sát là những câu hoặc tiếng diễn-tả hoạt-động hoặc đồ vật rất quen-thuộc với trẻ, liên-quan với đời sống thực-tê hàng ngày. Trong gai-đoạn này, trẻ quan-sát và đọc những câu hoặc tiếng có chứa đựng chữ hoặc văn-se-học.

GAI-DOAN II : Chúng tôi gọi là gai-đoạn phân-tich. Đến đây trẻ đã quen-thuộc với câu hoặc tiếng đã quan-sát và lập-lại được. Chúng ta hướng-dẫn tách rời tiếng ra khỏi câu và văn, hoặc chia ra khỏi tiếng bằng cách nhận-xét và so-sánh tự-dạng và cách phát-âm. Trẻ ý-thức được câu gồm nhiều tiếng và tiếng gồm nhiều văn hoặc chữ.

GAI-DOAN III : Chúng tôi gọi là gai-đoạn tổng-hop. Chúng ta hướng-dẫn ráp chữ đã biết rời thành văn hoặc tiếng, ráp tiếng đã biết rời thành câu. Sau cùng, ngoài các tiếng học xong trê còn đọc được những tiếng khác cùng chữ hoặc cùng văn, vì trẻ đã quen cách hòa-âm các chữ và văn theo lối tổng hợp.

Ba gai-đoạn áp-dụng trong phương-pháp tập đọc trên giúp học-sinh lúc nào cũng hăng-hái, vui-vẻ, cờ-gắng-học-tập. Chúng tập đọc một cách tự-nhiên và hưng-khởi, vì được đặt trong không-khí-hoạt-động, thuận-lợi cho việc khám-phá thế-giới kỵ-diệu của ngôn-ngữ.

Cùng với phương-pháp hồn-hợp dùng trong quyển *EM HỌC VĂN*, chúng tôi chủ-trương dạy đọc và viết chữ script cho đèn khi học-sinh biết qua các nguyên-âm và phụ-âm nghĩa là hết các mẫu-tự. Chúng tôi đã thí-nghiệm lời chữ viết này để dạy trẻ em lớp vở lồng và đã thâu-thập được kết-quả khá-quan.

Sau đây là những đặc - điểm của quyền *EM*
HỌC VĂN:

I. NHÂN - VẬT: Chúng tôi dùng ba nhân - vật *CHI, TI, TƯ* và diễn-tả mọi sinh-hoạt của ba nhân - vật này ở trường, ngoài đường, trong gia-đình để trẻ có dịp theo dõi hành-động của những người đồng-tình cảnh, tâm-lý mà học cho có hứng-thú và sát với thực-te.

II. HÌNH: Để giúp trẻ dễ nhớ và vui-vẻ học, trong những bài dạy chữ cái, nếu có thể được, chúng tôi lựa một đồ vật hay một sinh-vật có hình tương-tự với chữ học, đem trình-bày cho trẻ quan-sát và so-sánh. Nếu không tìm được một đồ vật hay một sinh-vật có hình tương-tự với chữ học, chúng tôi trình-bày một đồ vật hay một sinh-vật gọi y. Ngoài ra, mỗi bài đều có hình vẽ tó màu, thích-hợp với chữ hay văn phái học.

III. TRANH: Ngoài những hình chỉ về người, vật hay đồ-đạc quen-thuộc với học-sinh, mỗi bài còn có tranh, trình-bày một hoạt-cánh của các nhân-vật chính, liên-quan đến bài học hay bài tập đọc.

IV. TẠP ĐỌC:

1) Cách phân chia bài học.

Về việc phân chia bài học, chúng tôi cho học nguyễn-âm lần với phụ-âm trước và học đèn đầu thi chắp thành câu đèn đó. Chúng tôi dùng chữ script

dễ dạy. Những chữ hình - dáng đơn-sơ dạy trước, chữ hình-dáng khó dạy sau.

Về nguyễn-âm, chúng tôi không có bài dạy riêng chữ «ă» và «â» vì sợ lầm lẫn với «á» và «đ».

Về phụ-âm, chúng tôi không có bài dạy riêng chữ «q» vì luôn luôn «q» đi cặp với «u».

Về văn, chúng tôi sắp:

- a) *vần khởi đầu bằng một nguyên-đm*:
  - văn có vận trọn (nguyễn-âm ở cuối như: ai, oi...) học trước.
  - văn có vận cản (phụ-âm ở cuối như: am, im...) học kè.
- b) *vần khởi đầu bằng hai nguyên-đm*:
  - văn có vận cản (phụ-âm ở cuối như: iên, uôn...) học trước.
  - văn có vận trọn (nguyễn-âm ở cuối như: iêu, uôi...) học sau.
- c) *vần có thè hòa - đm được*:
  - oa, oe, ue, uơ uy,
  - oac, oam, oan, oao, oat, oay,
  - oăc, oăm, oăn, oăt,
  - oem, oen, oeo, oet,
  - uân, uât, uây, uon,
  - uya, uyt, uyu,

- oang, oach, oanh, oảng,
- uâng, uêch, uyên, uyết, uyech, uynh,

Những vần nêu trên không cần phải dạy riêng, vì nếu phái ráp với phụ âm thì sự hòa âm rất gò-ép. Thí-dụ : từ trước tới nay, muốn dạy tiếng «thoa» thì trước hết phải dạy vần «oa» (người miền Nam đọc là hoa). Nếu ráp «th» (thờ) vào «oa» (hoa) thì thành thờ-hoa chứ không phái tho a (thoa) được. Do đó, muốn dạy tiếng «thoa», chúng tôi chủ trương hòa-âm «tho» và «a» thành thoa.

Những vần này được lồng vào 9 bài tập đọc ở cuối quyển vần và được chỉ dẫn lời phân-tách để hòa-âm.

2) Cách soạn bài tập đọc.

Bài tập đọc diễn-tả những cảnh liên-hệ đèn đài sông của trẻ mà nhân-vật điện-hình là CHI, TÍ, TƯ. Từ đầu đèn cuội, chúng tôi tôn-trọng nguyên-tắc giáo-khoa, tuân-tự đi từ dễ đèn khó. Chúng tôi cù tránh dùng những danh-từ Hán-Việt.

Mỗi bài tập đọc dài nhất là 11 câu, và mỗi câu chỉ được tối 8 tiếng.

Trong các bài tập đọc, chúng tôi dùng tiếng miền Nam, nhưng nếu có những tiếng chưa thông-dụng lắm, chúng tôi ghi-chú tiếng miền Bắc.

V. TẬP VIẾT :

Từ bài 1 đèn bài 33, chúng tôi tập trẻ viết theo lời script.

Từ bài 34 đèn bài 45, chúng tôi tập trẻ chuyên sang lời chữ viết thường. Những chữ hinh-dáng giòng như chữ script được dạy trước, những chữ hinh-dáng khó được dạy sau. Những tiếng, những câu mà chúng tôi chọn trong phần, «em viết» chỉ có tánh-cách hướng-dẫn, thấy có thể thay đổi và cho viết nhiều hay ít hàng, tùy theo trình độ học-sinh.

Trong 9 bài cuồi, chúng tôi viết chữ hoa ở đầu câu và tên các nhân-vật để học-sinh nhìn chữ hoa cho quen mắt.

VI. CÂU HÁT VÀ TRÒ CHƠI : Từ bài 8 đèn bài 33, chúng tôi thêm một bài hát hoặc hò, hoặc về ở cuồi bài học. Các bài này được soạn nhằm hai mục-dịch :

- kiêm-diểm những chữ đã dạy trong bài,
- gây hứng-thú cho trẻ em.

Chúng tôi sửa lại những câu hát xưa cho hạp với hoàn-cảnh hiện tại, cho có tánh-cách giáo-dục. Giáo-viên có thể dùng nhiều bài hát để tổ-chức trò chơi cho trẻ em ngay trong giờ tập đọc, hoặc trong những giờ thể-dục, hoặc hoạt động thanh-niên.

Quyển văn này chia ra làm năm phần chính và gồm bài:

- 1— Chuẩn bị học-sinh trước khi dạy văn (7 bài).
  - 2— Học nguyên-âm, phụ-âm và các dấu (26 bài).
  - 3— Học phụ-âm ghép (6 bài).
  - 4— Học văn (25 bài).
  - 5— Bài dạy những văn dẽ hòa-âm (9 bài).
- Trung-bình mỗi tuần, giáo-viên có thể dạy 4 bài; vậy, sau 17 tuần, nghĩa là sau 4 tháng và một tuần (đã nhứt lục cá-nguyệt) thì trẻ em sẽ học xong quyển văn này.

Soạn quyển *EM HỌC VĂN*, chúng tôi muốn trình bày cùng các giáo-viên một phương pháp tập đọc mà phần **đóng** có thể đem áp-dụng dễ-dàng. Cách sắp xếp bài học như trên nhằm nhằm mục-dịch làm giảm phần khó-khăn cho các bạn phụ-trách lớp Năm.

Với các em, chúng tôi mong hình-thức mới-mẻ của quyển văn sẽ đem lại hứng-thú để giúp các em mau biết đọc, biết viết.

MỤC LỤC

Trang

Từ Bài 1	dèn 7	Phản chuẩn-bị trước khi dạy văn.
— 8	chữ i	38
— 9	dấu sắc	40
— 10	chữ t, dấu hỏi.	42
— 11	— l, — nặng	44
— 12	— o, — c	46
— 13	— a	48
— 14	— d	50
— 15	— đ, dấu ngã.	52
— 16	— đ, dấu ngã.	54
— 17	— u	56
— 18	— ư	58
— 19	— ơ	60
— 20	— ô	62
— 21	— b	64
— 22	— e	66
— 23	— ê	68
— 24	— n	70
— 25	— m	72
— 26	— h	74
— 27	— v	76
— 28	— y	78
— 29	— x	80
— 30	— k	82
— 31	— g	84
— 32	— r	86
— 33	— s	88
— 34	phụ-âm ghép ch, nh	90
— 35	— th, kh	92
— 36	— ph, gh	94
— 37	— ng, ngh.	96
— 38	— tr, qu	98
— 39	— gi,	100
— 40	vần ai, oi, ui	102

Trang

— 41	vần ôi, ơi, tri	104
— 42	— ao, eo	106
— 43	— ua, uра, ia	108
— 44	— au, iu, âu	110
— 45	— êu, ưu, ay, ây	112
— 46	— am, im, um, em, om	114
— 47	— àm, êm, ôm, om	116
— 48	— ap, ep, ip op, up	118
— 49	— ăp, ăp, ăp, ăp, op	120
— 50	— ac, ec, oc, uc	122
— 51	— ác, ác, ôc, uc	124
— 52	— ang, eng, ong, ung	126
— 53	— ăng, áng, ông, ung	128
— 54	— at, et, it, ot, ut	130
— 55	— ăt, át, ết, ôt, ot, ut	132
— 56	— an, en, in, on	134
— 57	— ăn, ân, ên, ôn, on, un	136
— 58	— anh, inh, ênh	138
— 59	— ach, ich, êch	140
— 60	— iêm, uôm, urom, iêp, urop	142
— 61	— iêc, uoc, iêoc, iêng, uâng, uuong	144
— 62	— iêt, uôt, urot, iên, uôn, uron	146
— 63	— iêu, uôi, uroi, urou	148
— 64	— ya, yu, ynh, yêu, yên, yêt	150
— 65	— Trên đường đi lò gõm.	152
— 66	Đồng đất sét.	154
— 67	Trong lò gõm.	156
— 68	Chuyển đò ngang.	158
— 69	Tại nhà bác hai Hoàng	160
— 70	Con cưng bông	162
— 71	Con chó của anh Xuân	164
— 72	Xù vót bánh	166
— 73	Cháu xin về với ba	168
Phụ lục	Bài hát : Chiếc máy bay	170
—	— Lá cờ	171
—	— Con dê.	172
	Bảng so-sánh chữ Script và chữ thường.	173

CHUẨN. BÌ HỌC. SINH TRƯỚC KHI DẠY VĂN

Chúng tôi soạn ra đây 7 bài đầu gồm có 17 fiéng để giáo viên cho trẻ xem hình kê chuyện. Phần chuẩn-bị này nhằm mục-dịch :

a) gầy hứng cho trẻ trước khi học văn : tập trẻ quan-sát, nhận-xét, trình-bày những điều chúng trông thấy trong tranh có kèm câu hoặc fiéng tương-ứng.

b) làm cho trẻ khỏi bã-ngõ khi bắt đầu học văn bằng cách tập cho trẻ nhận-xét lý-dạng để sau này chúng nhận ra những chữ trong mỗi fiéng.

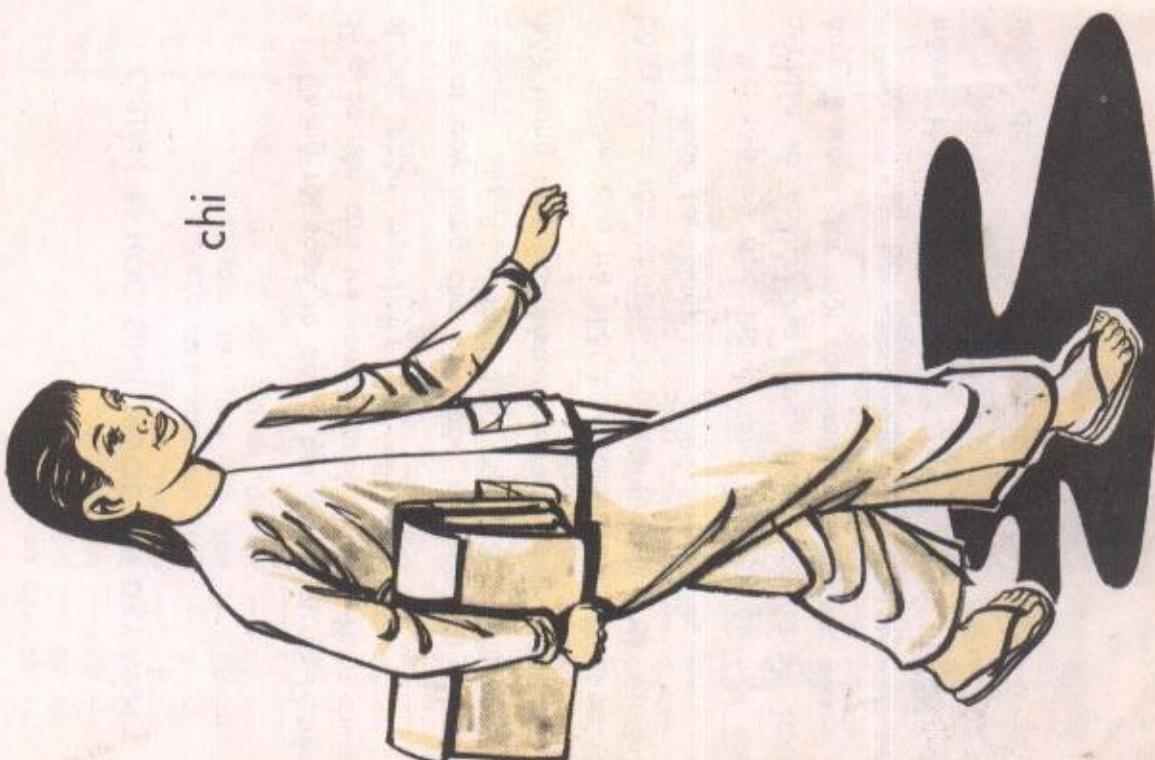
c) tập trẻ đọc những fiéng, những câu một cách tự-nhiên và hiểu những fiéng, những câu đó nhờ tránh ảnh đè tránh đọc một cách máy-mớc khi học văn.

Với những bài này, ngoài những lợi-ích kè trên, trẻ sẽ khám-phá ra «viết» là phương-tiện để diễn-đạt tu-tuồng và «đọc» là phương-tiện để thâu-nhận tu-tuồng đó.

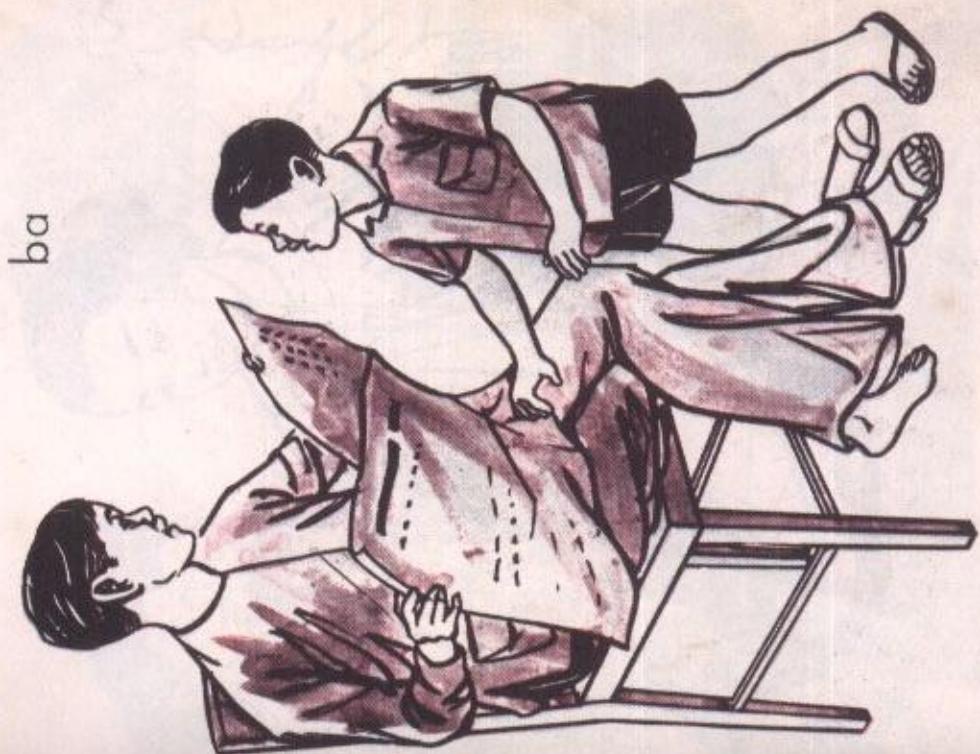

21

chi

20

to

ba tí dì xe đò

2

má

24

tơ bè cà

3

tị tơ đi bộ

26

tí vē cà

4

tí bē dù dù

28

bé tơ té

5

chi vē dù dù

